

Voorstel om in te stemmen met de begrotingswijziging Veilig Thuis

Voorzitter dhr R. Bekers

Griffier mw E. Jonkman

Portefeuillehouder: dhr J. Thijssen

De leden: dhr H. Scholtens (CDA), mw E. van de Scheur (GVP), mw G. Hustedt (VOLG), mw F. Van Kuijk (GJS), mw M. Verdijk (GroenLinks), dhr T. Hoeken (PvdA), dhr W. Kersten (Sociaal Groesbeek), mw E. van Broekhoven (VBenD), dhr L. De Bruijn (D66), mw M. Ten Doesschate (VVD)

Ambtelijk: mw E. van Dorst

Verslag: Buro Service Overasselt, W. Verheijen-Verkroost

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en verzoekt de aanwezigen voorafgaand aan de bespreking 1 minuut stilte in acht te nemen voor de slachtoffers van de aanslag in Brussel. Vervolgens licht hij het onderwerp van bespreking kort toe.

Dhr **Hoeken** merkt op dat bij de extra gelden die nu naar Veilig Thuis moeten een bedrag genoemd wordt wat nog overblijft voor de Wmo van plm. € 449.000,-. Hij vraagt of dit niet ten koste gaat van andere Wmo-activiteiten. Ook daar zouden zich nog tegenvallers kunnen voordoen. Hij heeft begrepen dat de inspectie in februari opnieuw bij Veilig Thuis is geweest. Het zou nu beter gaan dan in het verleden. Hij zou hier meer details over willen hebben en met name over de wachtlijsten en de verbinding tussen de eerste lijn en de tweede lijn. Wethouder **Thijssen** antwoordt dat deze uitgaven ten koste gaan van het bedrag wat voor de Wmo als stelpost geraamd is in de begroting. Er is echter ook een Wmo-reserve gevormd voor het bedrag wat eerder afgeraamd is op de stelpost om de begroting sluitend te maken. Als het nodig is komt er een voorstel naar de raad. M.b.t. het inspectierapport geeft hij aan dat er een informatienota naar de raad komt waarin de raad geïnformeerd wordt over de meest actuele stand van zaken.

Mw **Verdijk** vraagt of er een evaluatie van de verbeteringen Veilig Thuis komt. Het lijkt haar nuttig in de gaten te houden of het goed blijft gaan gezien de extra gelden. Zij heeft geconstateerd dat er botsing is met regelgeving en vindt dit zorgwekkend. Wethouder **Thijssen** antwoordt dat de raad zoveel mogelijk op de hoogte gehouden wordt van de verbeteringen die doorgevoerd worden bij Veilig Thuis. Het feit dat het AB besloten heeft alleen voor het eerste halfjaar extra bedragen beschikbaar te stellen en te kijken in hoeverre maatregelen structureel moeten zijn of dat er wellicht toch een bescheiden bedrag in de tweede helft van het jaar nodig is, geeft aan dat voortdurend gekeken wordt hoe het met Veilig Thuis gaat. Ambtenaar mw **Van Dorst** antwoordt m.b.t. strijdige regelgeving dat de Regio Nijmegen het addendum extra heeft toegevoegd om beter te kunnen communiceren, maar dit liep niet goed en is er uiteindelijk uitgehaald. Er wordt nu een andere procedure gevolgd waardoor zaken sneller kunnen worden opgepakt.

Mw **Van Broekhoven** vraagt of het college verwacht dat Veilig Thuis met de extra beschikbaar gestelde middelen zal voldoen aan alle normen van de inspectie en op welke termijn verwacht wordt dat de GGD en Veilig Thuis aan alle normen voldoen. Verder vraagt zij of het streven is dat het aan alle normen voldoet en hoe de wethouder denkt over de kostenontwikkeling voor de komende jaren. Wethouder **Thijssen** antwoordt dat het wel de ambitie is dat Veilig Thuis aan alle normen zal voldoen. De inspectie zal halverwege 2016 opnieuw kijken of dit gelukt is. Hij gaat ervan uit dat de maatregelen die nu vanuit de GGD worden voorgelegd voldoende zijn om die normen ook daadwerkelijk te halen. Men blijft de vinger aan de pols houden. Veilig Thuis werkt op een gebied waar sprake is van een uitermate kwetsbare groep, waar nadrukkelijk gekeken moet worden of het werk goed gebeurt. Hij zal de raad

erover blijven informeren. Wat de kostenontwikkeling betreft, wordt gekeken wat er dit half jaar aan verbetermaatregelen structureel noodzakelijk is, voor de tweede helft van het jaar wordt bekeken of misschien met minder middelen volstaan kan worden.

Mw **Hustedt** vraagt zich af of aan de hand van het programma van eisen van juni 2014, waar niet aan is voldaan in 2015, geen bindende afspraken zijn gemaakt. Zij wil graag weten hoe het nu staat met bindende afspraken met de GGD als het gaat over 24/7 open en hoe dat gefaciliteerd is. Wethouder **Thijssen** antwoordt dat de gezamenlijke gemeenten verantwoordelijk zijn voor het functioneren van de GGD en binnen de GGD voor het functioneren van Veilig Thuis. Per 1 januari 2015 was het een nieuwe taak voor de GGD. Er is ook aangegeven wat de oorzaken zijn van de enorme werkdruk bij Veilig Thuis: de wachtlijsten en de campagne die gevoerd wordt. Het is een goede zaak om sneller iets melden als mensen in de omgeving de indruk hebben dat iets niet goed zit. Het leidt wel tot een aanzienlijk hogere werklast dan in 2014 geraamd. Dit beschouwt hij als een van de belangrijke oorzaken waarom men niet heeft kunnen voldoen aan de van het begin af aan gestelde normen. Hij verwacht dat met het inspectierapport en het verbeterplan dit niet langer het geval zal zijn. Dit is ook de stellige overtuiging van het AB van de GGD. Ambtenaar mw **Van Dorst** antwoordt richting mw Hustedt dat er een vertrouwensarts 24 uur per dag beschikbaar is. Er is een tweede vertrouwensarts bijgekomen en in de regio zijn er afspraken gemaakt.

Dhr **Scholten** vraagt hoe lang die extra fte's, die voor het wegwerken van de capaciteitsachterstand nodig waren, in dienst blijven. Hij is er voor deze mensen vooral in het veld in te zetten. Wethouder **Thijssen** antwoordt dat de capaciteit die ingezet is voor het directe werk is. In het eerste half jaar wordt bekeken wat er structureel nodig is, nu de wachtlijsten zijn weggewerkt.

Mw **Van Kuijk** spreekt namens GJS, GVP en C90. Zij vraagt of er ook gelden apart worden gezet voor preventie en voorlichting aangezien er behoorlijk meer meldingen zijn dan geraamd of verwacht. Verder vraagt zij of er controle is dat de gelden juist ingezet zijn en op de juiste manier benut worden. Wethouder **Thijssen** antwoordt dat Veilig Thuis geen instrument is voor preventief handelen. Preventie gebeurt in het voortraject bij de sociale teams. Het gaat om behoorlijke bedragen die nu ingezet moeten worden om Veilig Thuis op niveau te brengen. Het zal bestuurlijk nadrukkelijk gecontroleerd worden of die bedragen op termijn structureel noodzakelijk zullen blijven.

Dhr **Kersten** sluit aan bij de vraag van VBenD en wil weten of het college niet iets moet eisen in plaats van verwachten. Wanneer is het college tevreden? Wethouder **Thijssen** antwoordt dat het aan de raad is om te beoordelen of Veilig Thuis voldoende functioneert. Dit wordt gedaan aan de hand van de verschillende audits en het inspectierapport. De vraag is of Veilig Thuis pas voldoende functioneert als aan alle normen wordt voldaan. Niet iedere norm is even belangrijk. De ambitie is dat er sprake is van adequaat handelen door Veilig Thuis op alle fronten. Via het AB van de GGD wordt geëist dat voldaan wordt aan wat moet gebeuren.

Dhr **De Bruijn** vraagt hoe het staat met de gedragsdeskundige en het opleidingsplan wat per 1-1-2016 al gereed had moeten zijn. Wethouder **Thijssen** antwoordt dat de gedragsdeskundige aangesteld is en het scholingsplan is vastgesteld.

DEBAT, OORDEELSVORMING

Mw **Ten Doesschate** geeft aan dat de VVD pas tevreden is als aan alle 24 punten wordt voldaan. Er wordt extra personeel ingehuurd. Zij is ervoor om tijdelijk personeel in te huren en geen vaste contracten. Het is erg gemakkelijk om extra geld in te zetten. Zij vindt dat alles op alles gezet moet worden. Nu het scholingsplan is vastgesteld moet er ook begonnen worden met opleiden.

Dhr **Hoeken** zegt dat de raad met de rug tegen de muur staat na het rampzalige inspectierapport. Er is begrip voor omdat het iets nieuws is. Maar het is niet zo dat de raad zomaar tevreden kan zijn met: het gaat beter en er zijn meer aanvragen. Het raakt de directe kwaliteit naar de cliënten toe. Hij kan niet anders dan akkoord te gaan met de voorgestelde maatregelen. Als het inspectierapport er niet geweest was, had de raad niet geweten hoe het ervoor stond. Hij wil garanties van het college dat de raad in het vervolg wel op de hoogte wordt gebracht en wil dit, indien nodig, via een amendement afdwingen. Hij stelt voor dat, op dezelfde manier als het Werkbedrijf rapporteert, de raad elk kwartaal kwalitatief en kwantitatief de voortgang gepresenteerd krijgt.

Dhr **De Bruijn** vindt het merkwaardig dat de wethouder tijdens de vragen die gesteld worden het heeft over goed monitoren, over goed begeleiden en vervolgens een vraag afdoet met het is ingeregeld, het is gemaakt. Het gaat over een kwetsbare groep. De vooruitzichten die Veilig Thuis stelt is dat voor de toekomst te verwachten is dat er nog meer geld gevraagd zal worden. Hij is van mening dat dit zeer goed gemonitord moet worden en sluit zich aan bij de mededeling van de PvdA om dat per kwartaal te doen.

Mw **Hustedt** sluit zich bij voorgaande sprekers aan. Zij is van mening dat de raden er dicht bovenop moeten zitten. Als Veilig Thuis van de gemeenten is, dan moeten de gemeenten zich diep schamen over hoe het het afgelopen jaar is gelopen. Zij is bij een van de infoavonden geweest en op de vraag hoe het zover heeft kunnen komen dat Veilig Thuis zo slecht functioneert is letterlijk gezegd dat de managers zich het eerste half jaar de tent uit vochten. Men had veel eerder moeten ingrijpen. Gezinnen hebben te laat hulp gekregen en ook medewerkers zijn in de steek gelaten, zij hebben een jaar lang onder slechte omstandigheden hun werk moeten doen. Zij weet wat het is als het faciliteren niet goed geregeld is. Het moet nooit meer zover komen.

Dhr **De Bruijn** zegt dat Veilig Thuis Nijmegen één van de slechtste rapportages heeft van heel Nederland. Er is dus een aantal Veilig Thuis-instanties die wel goed gedraaid hebben. Hij vraagt zich af waarom die niet gebruikt zijn als voorbeeld van good practice.

Mw **Van Broekhoven** merkt op dat uit het verslag van de GGD zelf te zien is dat voor de inzet van extra middelen, zij, gerelateerd aan 11 andere organisaties, de laagste financiering hadden. Als een organisatie matig gefinancierd wordt, ontstaat vanzelf een hoge werkdruk. De inspectie heeft vastgesteld dat er onvoldoende materieel is, onvoldoende personeel, onvoldoende deskundigheidsbevordering en daar zijn wel middelen voor nodig.

Dhr **Hoeken** stelt dat dit gegevens zijn die nu naar boven komen. Hij heeft de wethouder in oktober horen zeggen dat het college zich zorgen maakte over Veilig Thuis en dan komt het rapport en is te zien dat het om bijna de core business van het werk gaat wat niet in orde is. Dat is schrikken. Er is nu snel gehandeld, maar het is geen garantie dat het nu wel goed gaat. Hij pleit ervoor om met de raad strenge afspraken te maken over terugkoppeling en op termijn kan gekeken worden of dat versoepeld kan worden.

Dhr **Kersten** hoort dat men monitoring belangrijk vindt. Het is echter lastig. Aan de hand van het rapport van de Inspectie Jeugdzorg wordt geconcludeerd dat het niet goed gesteld is. Als er kwartaalrapportages komen, en de inspectie heeft daar niet naar gekeken, moet de raad daar zelf een duiding aan geven. Dit lijkt hem lastig.

Mw **Ten Doesschate** stelt voor de inspectie vaker te laten controleren.

De **voorzitter** vraagt of er handvaten voor monitoring aangegeven kunnen worden.

Mw **Verdijk** heeft liever iets minder vaak een goede rapportage dan eenmaal per kwartaal een mindere. Het moet zinnig en gedegen zijn.

Mw **Van Broekhoven** is benieuwd hoe de verhoudingen liggen in alle gemeenten en hoe Berg en Dal scoort qua Veilig Thuis-situaties en meldingen. Zij zou deze vraag mee willen nemen in evaluaties.

Dhr **Hoeken** is het met iedereen eens dat er niet een afvinklijstje moet komen elke drie maanden. Het gaat hem erom grip te krijgen en te houden. Op de bijeenkomst bij de GGD waren veel raadsleden aanwezig en iedereen was er redelijk tevreden over. Hier kreeg men de informatie van de mensen die het werk ook uitvoeren. Hij stelt voor om op dezelfde manier als met de wethouder is afgesproken om op het sociale terrein per half jaar geïnformeerd te worden via een thema-avond, ook Veilig Thuis en de sociale teams daar elke keer bij te betrekken. In eerste instantie wil hij graag per kwartaal een kwalitatieve en kwantitatieve rapportage.

Wethouder **Thijssen** licht toe dat er voortgangsaudits worden gemaakt waarbij medewerkers van andere organisaties Veilig Thuis erbij worden betrokken om te zien hoe het gaat. Eerder is er gesproken over de begroting van de GGD en is afgesproken de GGD in een themabijeenkomst uit te nodigen waarbij ook specifieke vragen gesteld kunnen worden. Hij zal de vraag om kwalitatieve en kwantitatieve kwartaalrapportages mee terug nemen naar het AB van de GGD¹.

Mw **Ten Doesschate** merkt op dat blijkt dat er mensen zitten die de zaak verkeerd hebben ingeschat destijds en zelf geen maatregelen hebben genomen. Pas nadat de inspectie is geweest kwam naar buiten wat er allemaal fout was. Wethouder **Thijssen** zegt dat het bestuur van de GGD voor de zomer

geconcludeerd heeft dat er iets moest gebeuren bij Veilig Thuis. Het ging toen met name om het wegwerken van wachtlijsten. Ook toen al werd geconcludeerd dat Veilig Thuis niet functioneert zoals het zou moeten. De ernst van de problematiek is volledig in beeld gekomen door het inspectierapport en heeft geleid tot het verbeterplan.

Dhr **Scholtens** stelt dat de raad vooruit moet kijken en lering moet trekken uit het rapport van de inspectie. Er worden nu gelden beschikbaar gesteld. De raad moet zeer kritisch zijn en hij onderstreept het voorstel om per kwartaal of minimaal eenmaal per half jaar een rapportage voorgelegd te krijgen.

Mw **Hustedt** zegt dat toen het inspectierapport uitkwam en er serieus naar gekeken werd, er ook serieuze maatregelen genomen werden. Zij heeft een heel positief beeld van de infoavond en heeft vertrouwen in de toekomst.

Dhr **De Bruijn** is niet dezelfde mening toegedaan als mw Hustedt, met name wat betreft de kritische vragen aan het eind van de avond. Onder het registratiesysteem zou een controlesysteem gehangen kunnen worden. Dit zou voor hem voldoende zijn om een duidelijk beeld te krijgen en een frequentere controle te kunnen uitvoeren.

Mw **Hustedt** zou ook graag cijfers willen zien, maar de registratiesystemen zijn pas geïnstalleerd bij alle organisaties en daar zijn nu nog geen cijfers van te zien. Bekeken moet worden wat er allemaal moet gebeuren en wat ze kunnen produceren.

Wethouder **Thijssen** heeft geen probleem met een eis van de raad, hij zit dit als een steuntje in de rug. Dhr **Hoeken** zal een amendement formuleren wat aan de raad voorgelegd zal worden.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel naar de raad gaat als debatstuk.
Hij schorst de bespreking om 20.48 uur.

Evaluatie dienstverleningsovereenkomst meerwerk

Voorzitter dhr R. Bekers

Griffier mw E. Jonkman

Portefeuillehouders: mw S. Fleuren, dhr J. Thijssen

De leden: dhr D. van Loon (CDA), mw E. van de Scheur (GVP), mw J. Brouwer (VOLG), dhr A. ten Westeneind (GJS), mw R. Vree (GroenLinks), dhr T. Hoeken (PvdA), dhr W. Kersten (Sociaal Groesbeek), mw E. van Broekhoven (VBenD), dhr L. De Bruijn (D66), mw M. Ten Doesschate (VVD)

Ambtelijk: dhr S. Hamstra

Verslag: Bureau Service Overasselt, W. Verheijen-Verkroost

De **voorzitter** heropent de vergadering om 21.12 uur

Presentatie door dhr Hamstra (ambtenaar), Ron Ruul (Werkbedrijf) en Hetty Weijers (consulent Werkbedrijf).

Mw **Brouwer** vindt het onderscheid meerwerk en regulier werk lastig. Waar in het filmpje over gesproken wordt is volgens haar regulier werk. Mw **Weijers** antwoordt dat dat de basisdienstverlening is. Er zijn twee jonge mensen die vanuit de ABC-meting daar geplaatst zijn. Omdat er vacatures waren bij het Werkbedrijf kon er snel geschakeld worden. Doordat de mensen bekend zijn, werkt dat sneller. Dhr **Ruul** vult aan dat als er niet gewerkt was in de dorpskern, die kandidaten niet voorgedragen zouden zijn. Mw **Brouwer** stelt dat het Werkbedrijf toch ook bedrijven bezoekt en vacatures in de hele gemeente ophaalt. Dhr **Ruul** zegt dat de afspraak over meerwerk is, dat een kwetsbare groep in de

dorpskern benaderd wordt en geprobeerd wordt die te bemiddelen. Die specifieke bemiddeling zit niet in de basisdienstverlening. Het is heel intensief en kost veel begeleiding. Er zijn ook werkgevers die deze groep oppakken. Mw **Brouwer** is van mening dat werkgevers verplicht worden om participatieklanten op te nemen.

Dhr **Hoeken** zegt dat in de rapportage meerwerk opviel dat bij het prettig gesprek er maar drie werkgevers aanwezig waren. Hij vraagt waar de andere werkgevers waren. Mw **Weijers** zegt dat geprobeerd is de Aldi erbij te betrekken maar dat is niet gelukt. Bij de kandidaten die er waren was de afstand tot de arbeidsmarkt zo groot dat zij niet gelijk ingezet konden worden bij bijvoorbeeld AH. Omdat deze periode er heel intensief gewerkt is aan de ABC-metingen is de volgende stap om meer ondernemers erbij te betrekken.

Dhr **De Bruijn** zegt dat de raad geen wensen en bedenkingen heeft tegen het dvo meerwerk, maar D66 wel. Er wordt gesproken over extra ondersteuning en een kwetsbare groep, maar hij hoort niet wat die extra begeleiding inhoudt. Hij vindt het 'pamperen' van een groep door op locatie hen begeleiding te bieden. Wethouder **Fleuren** antwoordt dat het een groep betreft die een verdere afstand heeft tot de arbeidsmarkt dan de groep die bemiddeld wordt via het basispakket. Door de extra begeleiding is gebleken dat het verkorten van de geografische afstand heel prettig werkt. De ABC-meting wordt niet aangeboden aan de mensen in de basisdienstverlening. Het is een pluspakket. Dhr **De Bruijn** is nog niet duidelijk wat de inhoud is. Wethouder **Fleuren** antwoordt dat de mensen uitgenodigd worden, een meting doen, de meting wordt bespreken en er komt een verslag. Verder is er drie maanden extra begeleiding, worden er verschillende instrumenten ingezet en komt er een aanpak.

Dhr **Kersten** is geschrokken na het lezen van het dvo. Het betrof 40 kandidaten en tot op heden zijn er geen kandidaten naar een baan geleid. In de toelichting hoort hij echter dat 5 kandidaten een baan hebben. Hij vraagt naar de actuele stand van zaken. Wethouder **Fleuren** antwoordt dat wat het Werkbedrijf in de rapportage heeft staan geldt tot en met 31 januari. Wat nu verteld is, is de stand van zaken tot eind vorige week. Dhr **Van Loon** heeft grote behoefte om te evalueren, maar soms kun je te snel zijn.

Mw **Van Broekhoven** vindt de kosten van de ABC-meting en de WSW-screening erg fors en vraagt of het rendeert voor wat het uiteindelijk opbrengt. Wethouder **Fleuren** beaamt dat het veel geld is. Dhr **Ruul** licht toe dat er een grote wachtlijst voor de WSW was. Met het wegvallen van de WSW betekende het voor de mensen op de wachtlijst dat er geen voorziening meer was. Het normale pakket wat ingezet werd voor de WSW, een screening en een intensieve praktijkdiagnose - mensen worden drie maanden in een praktijkomgeving beoordeeld en gekeken wordt wat ze wel en niet kunnen en op basis daarvan wordt een werkplek gezocht - is een vrij intensieve aanpak. Vandaar de hoge kosten. Wat de kosten van de ABC-meting betreft, zijn er huurkosten voor de locatie, er zit personeel, er is een inloopmiddag en de hele dienstverlening eromheen vallen onder die kosten. Mw **Van Broekhoven** vraagt of het mogelijk is om de meting goedkoper te maken. Dhr **Ruul** antwoordt dat alleen de meting niet voldoende is, men gaat aan de slag met de uitkomst van de ABC-meting. De werkelijke kosten worden berekend. Bekeken wordt of het volgend jaar scherper kan. Mw **Vree** vraagt of het aantal uren van de begeleiding eraan toegevoegd kan worden. In het stuk staat dat als blijkt dat het goed werkt, het standaard in de basisdienstverlening opgenomen wordt. Dhr **Ruul** antwoordt dat als iedere gemeente behoefte heeft aan dit soort dienstverlening, de vraag is of er ieder jaar maatwerkafspraken gemaakt moeten worden, of dat een deel van het budget hiervoor ingezet wordt.

Mw **Brouwer** leest dat de werkloosheid nog steeds bijzonder hoog is in deze regio. Zij vraagt zich af hoe realistisch het is een doelgroep die ver van de arbeidsmarkt afstaat echt aan het werk te krijgen. Kan het geld van een dure ABC-meting niet beter ingezet worden voor scholing. 45% van de vacatures is in techniek en industrie, daar is werk te vinden. Wethouder **Fleuren** antwoordt dat op het moment dat er 5 mensen uitstromen, zoals nu het geval is, het voor het inkomensdeel 5 maal € 13.000,- betekent aan baten. Er kan geld ingezet worden voor scholing, maar je moet ervoor waken iemand die goed in de zorg zou passen, op te leiden tot operator. Er wordt naar passend werk gekeken en naar wat een ondernemer nodig heeft. Het niveau van werk moet wel bij het niveau van de werkzoekende passen. Dhr **Ruul** antwoordt dat de opdracht van het Werkbedrijf is om voortdurend te kijken wat de bewegingen op de markt zijn en te kijken of de mensen die werk zoeken aansluiting op die markt vinden. Daar wordt op gestuurd. Dat is de basisdienstverlening.

Mw **Vree** hoort dat sec de ABC-meting geen € 3.000,- kost. Het lijkt haar mogelijk dat er kandidaten zijn die direct na de ABC-meting doorgaan naar de basisdienstverlening of naar scholing.

Dhr **Hoeken** heeft zich erover verbaasd dat er twee lovende informatienota's liggen maar er ligt geen voorstel is om dit hele traject uit te rollen over de hele gemeente. In het laatste collegeoverleg is € 100.000,- overgeheveld van programma 4 naar programma 3, naar een aantal posten die hij niet heeft kunnen plaatsen. Wethouder **Fleuren** antwoordt dat over dat laatste geen collegebesluit genomen is. De reden dat er niet gesproken wordt over andere dvo's is dat het de opdracht van de raad was om in maart hierop terug te komen en zich uit te spreken over een vervolg van deze dvo.

Dhr **Van Loon** vraagt het Werkbedrijf hoe zij zelf naar de resultaten tot dusver kijken. Mw **Weijers** antwoordt tevreden te zijn over de huidige werkwijze. Er wordt intensief met mensen gewerkt. Er zijn goede contacten en korte lijnen. Mensen kunnen geplaatst worden en er kunnen plekken gezocht worden zodat mensen een stap vooruit maken.

DEBAT, OORDEELSVORMING

Dhr **Hoeken** geeft aan dat hij in de discussie in oktober aangegeven heeft het niet eens te zijn met het voorstel een tussentijdse evaluatie te maken bij het Werkbedrijf dat nog maar net gestart was. In deze regio is het heel lastig werk te vinden, zeker laaggeschoold werk. Er is een hoge werkloosheid onder laaggeschoolde mensen die in de zorg ontslagen zijn en in de dienstverlening. Er is weinig werk voor mensen die met de handen werken. Hij is blij dat er binnenkort een nota verschijnt op economisch terrein waarmee de economie in de regio versterkt kan worden. De mensen die daar het hardst de dupe van zijn aan de onderkant van de samenleving, zijn juist de mensen met een achterstand en die zijn moeilijk te plaatsen. Om daar extra in te investeren, heeft zijn volledige steun. Hij zal het voorstel steunen en ook het uitrollen van dit project over de hele gemeente van harte ondersteunen, want er is een geweldige behoefte aan. Het is lastig werk wat veel tijd vergt. Het levert geld op als mensen geplaatst zijn, los van de levensvreugde voor deze mensen.

Mw **Ten Doesschate** staat er anders in. In de conclusie staat dat één van de kandidaten tijdens het nabespreken van de ABC-meting gezegd heeft 'ik heb mezelf ontdekt'. Dit doet haar denken aan de jaren 70. Op pg 2 staat het lijstje screening WSW en staat onderaan: één kandidaat bleek zwanger tijdens de intake. Betekent dit dat die kandidaat verder niet meer kan werken? Mensen die zwanger zijn, kunnen tot 6 weken voor en na de bevalling werken. Het is fijn dat je mensen helpt naar werk te zoeken, maar er wordt wel erg veel geld aan besteed. Dhr **Hoeken** vindt het bedroevend dat er op zo'n manier over deze doelgroep gesproken wordt. Dhr **De Bruijn** stelt dat het gaat om een methode van screening die voor iedereen gelijk is, € 3.000,-. In het rapport wordt aangegeven dat in bepaalde gevallen de uitkomsten niet verder nabesproken zijn of dat er meteen doorverwezen is naar werk en daarover zegt ook D66, dat het verstandig is naar die financiële aspecten te kijken. Dat die mensen geholpen moeten worden is hij het volslagen mee eens, maar er moet op een zorgvuldige manier naar gekeken worden, zodat het project mogelijkerwijs straks in de gehele gemeente uitgerold kan worden. Mw **Ten Doesschate** stelt dat als er geen werk is voor een bepaalde groep mensen, je niet bereikt wat je wilt bereiken, ondanks de inzet. Is het het geld wat ingezet wordt waard?

Dhr **Ten Westeneind** merkt op dat er relatief veel werklozen in deze gemeente zijn. Er wordt heel veel geld uitgegeven aan een kleine doelgroep. De serieuze vraag doet zich voor of dat doorgezet moet worden. Er is beperkt geld waar zorgvuldig mee omgegaan moet worden.

Dhr **Kersten** begrijpt de zorgen over de kosten, maar het betreft een kwetsbare doelgroep die geholpen moet worden. Hij is het er wel over eens dat er kritisch gekeken moet worden naar waar het geld aan besteed wordt. Dhr **De Bruijn** is het eens dat het een kwetsbare groep is, waar maatwerk voor nodig is, ook op financieel gebied.

Mw **Brouwer** wil de groep helemaal niet wegzetten. Zij is er voor om ze goed te begeleiden en ervoor te doen wat mogelijk is. Haar zorg ligt in de hoge werkloosheid en de moeilijkheid om die groep aan het werk te krijgen. Zij vraagt zich af of er niet iets anders voor gedaan moet worden, meer richting vrijwilligerswerk of iets dergelijks en niet vasthouden aan werk wat er niet is. Dhr **Kersten** is van mening dat ook VOLG voor deze methode gekozen heeft. Mw **Brouwer** zegt dat nu de resultaten bekend zijn en zij is blij dat 5 mensen aan het werk zijn. Zij hoopt van harte dat het er meer worden. In het voorliggende rapport is het resultaat echter nog nul. Dhr **Hoeken** stelt dat dit het gevolg is van de

tussentijdse evaluatie, het project heeft nauwelijks de kans gekregen zichzelf waar te maken. Het gevolg is dat er nu alleen gekeken wordt naar de kosten en niet naar de baten en het belang wat men na wilde streven. Hij vindt dat het project een kans moet krijgen.

Mw **Van Broekhoven** heeft er een voorkeur voor dat dit project de kans krijgt om afgerond te worden zoals afgesproken is. Zij wil voor de uitrol voorstellen dat er kritisch naar de dure screening gekeken wordt. Voor een deel overlapt het met wat de participatiecoaches, het sociaal wijkteam en de basis overeenkomst al doen.

Dhr **Van Loon** is van mening dat er in de evaluatie twee zaken door elkaar lopen. De meerwaarde op individueel niveau van de betrokken personen die in de trajecten zitten en het beoogde werk. Dat laatste is er maar heel beperkt. In de voorliggende stukken is dat zelfs nul maar door de presentatie zijn de resultaten anders. Hij pleit ervoor de pilot Millingen af te maken alvorens besloten wordt over een uitrol. Dhr **Ten Westeneind** merkt op dat in het voorstel staat dat de gemeenteraad besloten heeft deze dvo te evalueren in maart. Het besluit gaat niet verder dan Millingen aan de Rijn tot 31 december te continueren. Dhr **Van Loon** heeft wel gelezen dat de raad volgende maand een voorstel tot een verdere uitrol tegemoet kan zien.

Mw **Vree** zegt dat het wel heel goed is dat het project dicht bij de mensen georganiseerd is. Wat de vervolgstappen betreft is zij er ook voor eerst Millingen af te ronden. Nu zij hoort dat die ABC-meting zelf niet zo heel veel kost, zou die er in principe ook in kunnen blijven. Ook zij vraagt zich af in hoeverre alle extra begeleiding in de basisdienstverlening zit. Als dat uitgespecificeerd kan worden, zou dat goed zijn.

Wethouder **Fleuren** begrijpt de zorgen over de prijs. Er is destijds een trajectprijs afgesproken omdat het een pilot was. Het nieuwe opstartende Werkbedrijf moest ook de ruimte krijgen om innovatief bezig te zijn, ook met deze moeilijke groep. Er zijn al gesprekken met het Werkbedrijf over de trajectprijs. Bij het Werkbedrijf vindt er ook een nacalculatie op plaats, zoals dhr Ruul ook aangegeven heeft. Als met het traject verder gegaan wordt zal dat op basis van een nieuwe prijs zijn. Deze evaluatie biedt ook een gelegenheid om over die trajectprijs, die in principe voor 15 maanden was afgesproken, opnieuw te bespreken. Zodra daar uitsluitel over is, zal zij dit de raad meedelen. Dhr **Hoeken** vraagt of dit betekent dat het voorgenomen traject om in april te komen met een voorstel om het verder uit te rollen, met een eventueel aangepast contract, blijft staan of is daar meer tijd voor nodig. Wethouder **Fleuren** verwacht dat er iets meer tijd voor nodig is en dat het in mei gepresenteerd kan worden.

Mw **Brouwer** is van mening dat het voorliggende voorstel gewoon door moet gaan. Misschien moet het belang van de uitstroom naar werk niet alleen het doel zijn, maar moet het breder getrokken worden. Dan sluit zij aan bij VBenD en moet er gekeken worden naar al die andere dingen die genoemd zijn, dat mensen beter inzicht krijgen in wat ze zelf willen, dat schuldhulpverlening in gang wordt gezet en dergelijke.

Dhr **Ten Westeneind** hoort wethouder Fleuren zeggen dat het vervolgvorstel in mei komt. Geconstateerd is dat het evaluatiemoment te vroeg was. Misschien is het goed om de uitrol over de hele gemeente door te schuiven naar volgend jaar, zodat er ruimschoots de tijd is om het traject Millingen goed te evalueren.

Dhr **De Bruijn** wil graag weten wat inhoudelijk het onderscheid is tussen het traject en de basis dienstverleningsovereenkomst om te weten in hoeverre dat succesvol zou kunnen zijn voor de toekomst. Ook moet er sterk rekening gehouden worden met het feit dat überhaupt arbeidsbemiddeling al heel lastig is en voor deze doelgroep bijzonder lastig. Dhr **Hoeken** stelt dat duidelijk is dat het niet alleen om werk gaat, het gaat om leerwerkplekken, dagbesteding of niet dagbesteding. Het gaat erom een passende plek te vinden voor die moeilijke doelgroep. Als de wethouder met het Werkbedrijf in onderhandeling gaat over die trajecten na een evaluatie, dat er dan ook zo snel mogelijk een nieuw voorstel komt voor een eventueel aangepaste uitrol over de hele gemeente. De doelgroep moet wel voorop staan wat hem betreft. Dhr **Van Loon** sluit zich aan bij dhr Ten Westeneind om de uitrol uit te stellen. In mei kunnen de financiële implicaties duidelijker zijn, maar er is dan niet wezenlijk meer informatie over de effectiviteit, de arbeidsmarkt als geheel en hoe dit traject daarin past. Daar is meer tijd voor nodig. Dhr **Hoeken** zegt dat dit afhangt van het voorstel waar de wethouder mee komt. Er is dan ook op korte termijn een traject voor de doelgroep in Groesbeek die vrij groot is. Dhr **Ten Westeneind** blijft van mening dat de uitrol beter gepland kan worden als de feiten bekend zijn. Dhr **De**

Bruijn merkt op dat bij voorgaand agendapunt steeds gezegd werd de vinger aan de pols te houden en regelmatig met elkaar kijken wat de vorderingen zijn. Nu wordt er heel makkelijk door GJS gezegd laten we het niet te vroeg doen, uitstellen tot eind van dit jaar. Er is een tijdpad uitgezet, in maart de evaluatie en hij vindt dat de eindevaluatie in mei moet blijven staan en als het mogelijk eerder kan, waarom niet. Dhr **Ten Westeneind** spreekt mede namens GVP en C90. Hij stelt dat geconstateerd is dat het erg vroeg is een oordeel te vellen. Dhr **Van Loon** stelt dat er een pilotproject in Millingen loopt. Het is het meest logisch om de duur van het project uit te zitten, te kijken wat het oplevert en wat een vervolg gaat kosten. Dhr **Hoeken** vindt het verbazend dat hij een pleidooi moet houden voor het inzicht van de wethouder, dat zij samen met het Werkbedrijf, op basis van de ervaringen die er tot en met mei zijn met het lopende project, niet in staat is een geweldig goed project uit te rollen voor de doelgroep waar dit voor afgesproken is. Het gaat om de doelgroep. Het lijkt hem verstandig de wethouder zo snel mogelijk met een voorstel te laten komen. Mw **Brouwer** merkt dat de PvdA graag wil dat het traject uitgerold wordt over de hele gemeente. Als het resultaat is dat 20 of 30 mensen werk hebben dan is zij ervoor het over de hele gemeente uit te rollen, maar nu zijn er slechts 5 mensen naar werk geleid en er is veel geld uitgegeven. Zij wil de resultaten van de pilot afwachten.

De **voorzitter** constateert dat het voorliggende raadsbesluit door een merendeel van de fracties gedragen wordt, met uitzondering van VVD en D66. In het vervolgvoorstel moet er een goede onderbouwing gegeven worden van de kosten en effectiviteit.

Mw **Vree** vraagt in hoeverre de cijfers die in de kwartaalrapportages gegeven worden ook voor de gemeenten afzonderlijk vermeld worden. Wethouder **Fleuren** antwoordt dat aan een uitsplitsing van de cijfers gewerkt wordt. De evaluatie van het meerwerk wordt opgenomen voor alle gemeenten.

De **voorzitter** sluit af om 22.30 uur.

Voorstel vast te stellen 2 nota's Financieel Beleid

Aanwezig:

Voorzitter: dhr T.H. van der Velden

Griffier: dhr J. van Workum

Portefeuillehouder: mw S.G.P. Fleuren

Ambtelijk medewerker: dhr G. Gruijters

De leden: dhr J.G.M. Poelen (CDA), dhr H.T.J. Eikholt (GVP), dhr P.G. Maas (VOLG), dhr J. van Campen (GJS), dhr J. Coerwinkel (GroenLinks), dhr M.J.B.I. Schmiermann (PvdA), mw S.M. Postema-Croonen (Sociaal Groesbeek), dhr J.I.J. Tiesnich (Voor Berg en Dal), dhr J.H. Verstegen (D66) en dhr M.P.J.H. Loosschilder (VVD)

Verslag: Buro Service Overasselt, mw S. Verheijen / dhr M.J.M. Geurts

De **voorzitter** opent de carrousel om 20.00 uur en verzoekt de aanwezigen voorafgaand aan de bespreking 1 minuut stilte in acht te nemen voor de slachtoffers van de aanslag in Brussel. Vervolgens licht hij het onderwerp van bespreking kort toe. Aan de orde zijn de nota waardering, activering en afschrijving Berg en Dal en de nota reserves en voorzieningen Berg en Dal.

Ambtenaar dhr **Gruijters** geeft een technische toelichting op de nota's, waarvoor korthedshalve wordt verwezen naar de hand-out.

Nota reserves en voorzieningen Berg en Dal

Dhr **Van Campen** leest dat in artikel 14 lid 4 van de financiële verordening is bepaald dat de raad een nota rentebeleid vaststelt. Voorgesteld wordt dit op een later moment op te pakken omdat er op korte termijn wijzigingen in het besluit begroting en verantwoording worden verwacht. Waarom gaat de nota nu al naar de raadsvergadering d.d. 31 maart 2016 en wordt niet gewacht tot nieuwe feiten bekend zijn? Ambtenaar dhr **Gruijters** geeft aan dat de nota rentebeleid een andere nota is na zomer 2016 in de raad komt. De nota reserves en voorzieningen Berg en Dal is een wezenlijk andere nota. Gezien het tempo van de regelgeving komt de nota rentebeleid later.

Dhr **Eikholt** memoreert dat in de in februari 2016 vastgestelde nota wordt gesproken over het inbouwen van € 500,-- reserve per persoon als risicobuffer. Waarom wordt deze risicobuffer niet inflatievast gemaakt? Ambtenaar dhr **Gruijters** merkt op dat het wel of niet inflatievast maken van de risicobuffer een keuze van de raad is. De € 500,-- is slechts een inschatting waaronder geen berekening ligt. Waarom zou hierop rente bijgeschreven moeten worden als het een inschatting is?

Dhr **Eikholt** is van mening dat als dit als uitgangspunt wordt genomen dit bedrag naar de toekomst toe voor de inflatie wordt gecorrigeerd en als vaststaand feit wordt aangehouden. De rentebijbeschrijving is op het moment gebaseerd op 4,5%. Kan dit worden losgelaten en gekeken worden naar een consistente lijn door inflatiecorrectie toe te passen op de reserve en het restant in de begroting te laten terugvloeien? Ambtenaar dhr **Gruijters** bevestigt dat met 4,5% is gerekend. Dit percentage is uit het verleden blijven staan op basis van de toenmalige leenrente en wordt geactualiseerd bij de nota rentebeleid. De raad kan het percentage verlagen. Vraag is of gerekend wordt met de rente van de inflatie, spaarrente, leenrente of een gemiddelde rekenrente. Dhr **Eikholt** begrijpt dat als lijn kan worden gekozen jaarlijks bij de begroting het inflatiepercentage als correctie toe te passen. Ambtenaar dhr **Gruijters** bevestigt dat dit een keuze van de raad kan zijn. Dhr **Eikholt** merkt op dat als dit over de hele lijn wordt toegepast inclusief kapitaalreserves en bestemmingsreserves daarmee de winst kan worden gehaald. Ambtenaar dhr **Gruijters** legt uit dat als het percentage wordt verlaagd de vrij te vallen € 577.000,-- lager zal worden. Het zal echter altijd een structurele kostenpost blijven: het is een rentelast die wordt ingeboekt ten gunste van de groei van de reserve. De reserve zelf is een vermogensonderdeel en komt eigenlijk niet terug in de begroting.

Dhr **Schmiermann** hoort dat er geen directe link is naar de weerstandratio. Als geen rente meer wordt bijgeschreven neemt de reservepositie af en dus ook de weerstandspositie. Ambtenaar dhr **Gruijters** corrigeert dat als geen rente wordt bijgeschreven de reservepositie niet afneemt maar ook niet toeneemt. Bij de weerstandratio wordt naast de reserves naar de risico's gekeken. Daarbij is niet zozeer de rentestand of het wel of niet bijschrijven van de rente van belang als wel de hoogte van de reserve. Zoals in het raadsvoorstel staat wil men de hoogte van de reserves wel tegen het licht houden. Bijvoorbeeld bij de jaarrekening kan de raad besluiten bepaalde reserves te verhogen of te verlagen. Dhr **Eikholt** constateert dat ervan wordt uitgegaan dat bij de jaarrekening geld wordt vrijgemaakt dat vervolgens kan worden toegevoegd aan de reserve; dan moet er wel een overschot op de jaarrekening zijn. Wat te doen als dit overschot er niet is? Ambtenaar dhr **Gruijters** geeft aan dat het tekort dan groter wordt. De raad kan wel besluiten geld in de reserve te stoppen. Dit gebeurt gedurende het jaar ook zonder dat het rekeningsaldo bekend is. De raad kan een bepaald bedrag afzonderen. In het kader van de bestemming van het saldo kan een nieuwe reserve worden ingesteld of een bepaalde reserve op peil worden gebracht. Dhr **Eikholt** wijst erop dat dit ten koste van de exploitatie gaat. Ambtenaar dhr **Gruijters** merkt op dat dit eraan ligt: er kan uit de algemene reserve worden gedekt i.c. overheveling binnen het eigen vermogen. Dit is altijd mogelijk los van het feit hoe met de rente wordt omgegaan. De rente is vaak maar een klein gedeelte van de mutatie op de reserve.

Dhr **Schmiermann** vraagt wanneer besloten is tot de voorgestelde verandering. Ambtenaar dhr **Gruijters** antwoordt dat geen sprake is van een concreet moment. Wel is besloten in het kader van de nieuwe gemeente alles opnieuw tegen het licht te houden. Bij de voorbereiding van de begroting 2016 is gekeken welke posten wel of niet in het kader van realistisch begroten en ramen opgenomen moesten worden in de begroting. Toen is besloten alleen de rente bij te schrijven die noodzakelijk is om bij te schrijven.

Dhr **Tiesnitsch** vraagt of door de verandering vanaf 2016 de incidenteel vrij te vallen € 577.000,-- niet meer vrijvalt. Ambtenaar **Gruijters** bevestigt dat deze dan in 2015 niet meer vrijvalt. In de jaarrekening

zijn de begrotingscijfers gevolgd, waarop de € 577.000,-- nog wel wordt bijgeschreven. Inmiddels zijn de nodige cijfers van 2015 doorerekend. Dhr **Tiesnitsch** vraagt of als ervoor wordt gekozen de € 577.000,-- niet te laten vrijvallen op 2015 er wellicht andere meevallers zijn in 2015. Ambtenaar dhr **Gruijters** geeft aan dat dit pas bekend is bij het opstellen van de jaarrekening.

Dhr **Tiesnitsch** leest op pag 3 dat de gemeente Berg en Dal ook een alternatieve werkwijze gaat invoeren. Dit insinueert dat er meerdere gemeenten zijn die deze werkwijze invoeren? Ambtenaar **Gruijters** weet dat er gemeenten zijn die wel rente bijschrijven en gemeenten die rente niet bijschrijven. Bij veel gemeenten staat dit punt hoog op de agenda. Welke gemeente wel of niet bijschrijft kan hij niet zeggen.

Dhr **Verstegen** vraagt of er ideeën zijn het percentage van 4,5% meer richting waarde vastheid c.q. inflatiepercentage te brengen. Ambtenaar dhr **Gruijters** heeft al gezegd dat de 4,5% uit het verleden komt. Daar waar nodig zal dit geactualiseerd worden. Dhr **Verstegen** vraagt of invoeren van de nieuwe werkwijze vanaf 2016 geadviseerd wordt op vaktechnische of op pragmatische gronden. Ambtenaar dhr **Gruijters** adviseert dit op beide gronden.

Dhr **Verstegen** vraagt op welk moment additioneel kan worden gevoteerd als vastgesteld wordt dat tekort wordt gekomen. Ambtenaar dhr **Gruijters** merkt op dat dit per reserve verschillend kan zijn. Het kan sowieso als reserves geactualiseerd worden. De voorliggende nota wordt periodiek geactualiseerd. Het kan ook zijn dat bepaalde reserves afhankelijk van het doel op een ander moment om actualisatie vragen.

Dhr **Maas** wil weten wat de inhoudelijke argumenten zijn om beide voorliggende nota's aan de raad voor te stellen. Wethouder **Fleuren** wijst erop dat in 2015 is begonnen met het samenvoegen van de drie begrotingen van de drie voormalige gemeenten na de herindeling. Het college heeft zichzelf als opdracht gesteld realistisch te gaan ramen. Beide voorliggende nota's zijn een logisch gevolg van de manier waarop in 2015 de begrotingssystematiek is ingevuld.

Dhr **Maas** komt allerlei beslipunten tegen in de nota's maar ziet geen inhoudelijke argumenten hiervoor. Er is puur procedureel geargumenteed. Ambtenaar dhr **Gruijters** wijst erop dat alle reserves en voorzieningen van de voormalige 3 gemeenten zijn geordend. Vervolgens is gekeken naar vervallen en samenvoegen. Dat dit via een nota reserves en voorzieningen gaat is usance in gemeenteland. Hetzelfde geldt in principe ook voor een nota activabeleid. Deze voorstellen moesten een keer aan de orde komen om met de nieuwe gemeente Berg en Dal verder te kunnen aangaande het beleid reserves en voorzieningen en activa.

Dhr **Coerwinkel** stelt vast dat de rente bij drie reserves automatisch wordt bijgeschreven. Keuze voor de raad is de rente op de algemene reserve bij te schrijven of naar de exploitatie te laten vloeien. Wordt die keuze ieder jaar aan de raad voorgelegd? Ambtenaar dhr **Gruijters** merkt op dat deze keuze niet expliciet ieder jaar aan de raad zal worden voorgelegd. Als er niets veranderd blijft het zoals het is. Het is natuurlijk wel zo dat de raad over de reserves gaat.

Dhr **Loosschilder** vraagt waarom de nota op de lijst ingekomen stukken is geplaatst. Is rente echt geld of fictief geld? Griffier dhr **Van Workum** wijst erop dat de nota niet op de lijst ingekomen stukken heeft gestaan maar als hamerstuk op de vorige raadsagenda conform besluit presidium.

Dhr **Loosschilder** vraagt hoe het mogelijk is dat het college een primaire raadsbevoegdheid als hamerstuk presenteert aan de raad. Griffier dhr **Van Workum** herhaalt dat het presidium de nota als hamerstuk op de raadsagenda heeft gezet. Als dhr Loosschilder het hiermee niet eens is moet hij bij het presidium zijn. Zijn indruk is in elk geval dat het presidium zeer gedegen de raadsvergadering voorbereidt en naar de vaststelling van de raadsagenda kijkt.

Dhr **Eikholt** begrijpt dat het niet bezwaarlijk is in 2016 te starten. Waarom niet bij de begroting 2017 behandelen en starten in 2017? Ambtenaar dhr **Gruijters** bevestigt dat dit in principe mogelijk is. Na deel is dat in de vastgestelde begroting 2016 en de meerjarenraming hiervan al is uitgegaan en dus een gat in de begroting 2016 wordt geschoten. Het gaat om een bestendige gedragslijn die een keer in moet gaan. Dhr **Eikholt** vraagt of het niet mogelijk is 2016 buiten schot te laten en vervolgens de discussie te voeren vanaf 2017 mede met in het achterhoofd dat de jaarrekening 2015 bekend is. Daarbovenop komt er nog regelgeving met betrekking tot de rente. Wethouder **Fleuren** geeft aan dat bij de begroting 2016 ervoor is gekozen de voorgestelde systematiek te volgen. Nu niet in 2016 starten zou niet consistent zijn. Dhr **Eikholt** wijst erop dat gezegd is dat als het noodzakelijk is rente toe te

voegen aan algemene reserves dit ook inconsistent wordt gedaan. Ambtenaar dhr **Gruijters** corrigeert dat dit niet de rente betrof maar een storting c.q. op peil brengen,

Dhr **Schmiermann** meent dat als de voorgestelde werkwijze al in de begroting 2016 is opgenomen de voorliggende nota reserves en voorzieningen niet per se als losstaand voorstel bekrachtigd hoeft te worden. Ambtenaar dhr **Gruijters** herhaalt dat er nog geen nieuwe nota reserves en voorzieningen van de nieuwe gemeente Berg en Dal was. De begroting 2016 is vooruitlopend op die nieuwe nota opgesteld. Het gaat in feite om een administratieve rente die geboekt wordt als kosten en de reserve groter wordt gemaakt. Er is geen enkele geldstroom die met de bespaarde rente gepaard gaat.

Dhr **Eikholt** acht het wenselijk de reserve van € 17,5 mln waardevast weg te zetten.

Dhr **Poelen** zegt dank voor beide nota's die een helder beeld en een goed inzicht geven. Uit de informatie blijkt dat de financiële positie van de gemeente Berg en Dal zorgelijk is en dringend politieke aandacht vereist. Hij beperkt zijn opmerkingen over het raadsvoorstel tot het voornemen om minder rente toe te voegen aan reserves en voorzieningen. Het exploitatietekort loopt steeds verder op en een sluitende begroting raakt steeds verder weg. Alleen met het beschikken over reserves kan de exploitatie sluitend gemaakt worden. Het gaat inmiddels over: 1) jaarlijks € 600.000,-- over 4 jaar uit een eerder rekeningoverschot, het laatste jaar wordt tekortgekomen, 2) 2016 extra € 700.000,-- uit de reserve om de exploitatie sluitend te maken en 3) een rentetoevoeging van € 500.000,--. Een totaalbedrag uit de reserve van ca € 1,8 mln, een zorgelijk gegeven. Het niet toevoegen van rente heeft twee grote nadelen die zich voordoen op het moment dat de reserve of voorziening nodig is voor een investering. Op dat moment is het benodigde budget ontoereikend en de vraag is hoe dat tekort op dat moment gedekt moet worden. Door het gespaarde geld te gaan besteden valt er een gat in de begroting omdat de gebruikelijke rente plotseling niet meer beschikbaar is. Hij zou de cursus "slim omgaan met geld" kunnen aanbevelen maar helaas is deze gestopt in verband met faillissement. Ook zonder deze cursus gevolgd te hebben weet iedere huiseigenaar dat hij regelmatig geld opzij moet leggen voor het groot onderhoud van de woning. Bij de vereniging van eigenaren van appartementen wordt het in 2017 zelfs wettelijk verplicht gesteld. Het komt voor dat men te maken krijgt met – zoals Loesje dat zegt – "op het eind van je geld is er nog een stuk maand over". Dan is het verleidelijk om het sparen voor het onderhoud even over te slaan. Een menselijke reactie die vaak noodgedwongen is. Maar daarmee worden de problemen wel vooruitgeschoven. Het NIBUD geeft aan dat deze beter kunnen worden opgelost door de tering naar de nering te zetten. Hij meent te weten dat een en ander bekend is bij de rekenmeesters. De consequenties worden ook in het voorstel genoemd. Hij gaat ervan uit dat het voorstel weloverwogen wordt gedaan en dat men geen andere mogelijkheden ziet om de begroting enigszins sluitend te maken. Kennelijk een maatregel die bitter noodzakelijk is. Immers het beleid dat sinds de tweede helft van de vorige eeuw bestaat wordt immers niet zomaar veranderd. Helaas zorgelijk maar het is wel eerlijk om aan te geven dat het water aan de lippen staat.

Deze week was er voor hem aanleiding de nota "Sterk bestuur Gelderland" van de commissie De Graaf nog eens te lezen. Deze nota heeft een aparte scan voor de gemeente Berg en Dal. De inventarisatie is al 2 jaar geleden opgesteld, de voorbereidingen voor de herindeling waren in volle gang. De conclusies liepen vooruit op de gevolgen van de herindeling. Ondanks de minder goede financiële posities van Millingen aan de Rijn en Ubbergen waren de vooruitzichten uitstekend. Na de herindeling zou er een gezonde financiële positie zijn. Er waren een ruime reservepositie en een ruime onbelaste belastingcapaciteit. Aan de frictiekostenvergoeding van € 8 mln zou de nieuwe gemeente zelfs geld overhouden. De stuurgroep meende dat de nieuwe gemeente zich zou kunnen permitteren om als uitgangspunt te nemen dat het lastenniveau op het laagste peil werd aangehouden terwijl de subsidies op het hoogste niveau vastgesteld zouden kunnen worden. Alleen zou er in 2015 nog wel voor € 1,2 mln aan ombuigingen gerealiseerd moeten worden. Nu 2 jaren later is dat optimistische beeld sterk veranderd. De harmonisatie is nog niet gerealiseerd en de gemeente slaagt er eenvoudigweg niet in om dat optimistische beeld te realiseren. Integendeel, door verschillende oorzaken ook externe effecten is de exploitatie van de begroting verre van sluitend. Daar staat tegenover dat de gemeente Berg en Dal nog wel een redelijk reservepositie heeft. Het spaargeld, opgebouwd door de in het verleden behaalde resultaten, biedt geen garantie voor de toekomst maar komt wel goed van pas. Dit voordeel biedt juist ook een groot risico voor de toekomst. Het lijkt erop dat in de organisatie daardoor niet de

druk wordt ervaren om te werken aan een sluitende begroting, hetgeen funest zou zijn voor de toekomst.

Het voorliggend voorstel zorgt weer voor enige lucht in de begroting maar bevordert ook de negatieve spiraal waarin de gemeente Berg en Dal is terechtgekomen. Hij gaat ervan uit dat de begrotingspositie van de gemeente Berg en Dal zo slecht is dat het voorliggend voorstel nu onvermijdelijk moet worden aangenomen. Daarbij plaats hij als kanttekening dat deze ontwikkeling niet op zijn beloop moet worden gelaten. In de passage bovenaan pag 3 staat: "... het doteren aan de reserves op het moment dat dit gelet op het doel van de reserve noodzakelijk is..." Hij leest daaruit dat dit gebeurt op het moment dat de reserve aangesproken moet worden. Verder staat er "Ze zouden op een niveau gehouden kunnen worden door een afzonderlijk besluit, bijvoorbeeld in het kader van de bestemming van het jaarresultaat". Deze passage is voor hem beslist niet acceptabel. Dit lijkt op ad hoc beleid, het vooruitschuiven van de lasten zonder te weten of er op termijn wel dekking voor is. Het CDA is daar niet voor en vindt dat de bestemmingsreserves en de voorzieningen geleidelijk opgebouwd moeten worden. Op het moment dat besteding aan de orde is moet er voldoende budget zijn.

Daarom stelt hij voor om het voorstel bovenaan pag 3 te wijzigen, waarbij er jaarlijks bij de begrotingsbehandeling een separaat voorstel wordt aangeboden aan de raad waarin de reserves en voorzieningen inhoudelijk worden beoordeeld. Het moet inzichtelijk worden of de reserves en voorzieningen op het juiste peil zijn en of ze op de einddatum toereikend zijn voor het bestemde doel.

De raad kan dan beslissen over eventuele extra bijramingen of dotaties. Dat kan natuurlijk ook leiden tot een aframing, een verlaging of zelfs een bijstelling van de doelstelling van de voorziening. Door dit maatwerk wordt er geen onnodig beslag gelegd op middelen terwijl er ook geen problemen vooruitgeschoven worden.

Wetgeleerden in de gemeente Berg en Dal hebben bepaald dat het college na de behandeling van een voorstel niet meer het recht heeft om het voorstel aan te passen. Achteraf geconstateerde fouten blijven gehandhaafd en het college blijft de fouten stug verdedigen. In het verslag van het presidium leest hij dat er een uitzondering gemaakt kan worden als een fractie dreigt met een motie of amendement. Bij deze kan worden genoteerd dat het CDA dat van plan is. Hij hoopt dat het college hiermee de legitimatie krijgt om het voorstel aan te passen. Het college stelt voor dat het mogelijk is bij de jaarrekening of de begroting aanpassingen te doen voor zover dit noodzakelijk is. Hij gaat een stap verder en wil afspreken dat dit bij elke begroting wordt gedaan.

Dhr **Eikholt** is van mening dat naar een structureel sluitende begroting toe moet worden gewerkt. De nieuwe werkwijze is bij de begrotingsbehandeling 2016 sluipenderwijs over het hoofd gezien. Bij de begrotingsbehandeling en niet bij de jaarrekening moet de balans worden opgemaakt.

Dhr **Maas** ziet geen enkel bezwaar jaarlijks bij de begrotingsbehandeling te komen met een separaat voorstel zoals het CDA oppert. Hij wil af van kunstgrepen als blijvende onttrekkingen aan de reserves. Dit soort zaken moet terugkomen bij de vaststelling van de kadernota.

Wethouder **Fleuren** is sowieso bezig met een meerjarig overzicht reserves en voorzieningen, zodat het geen enkel probleem is deze periodiek jaarlijks bij de begrotingsbehandeling vast te leggenⁱⁱ. Als er andere momenten zijn dat bijstelling van reserves en voorzieningen noodzakelijk is komt zij daarmee naar de raad. Als 2016 blijft zoals het is wordt de voorliggende nota reserves en voorzieningen gevolgd. Op pag 43 in de nota reserves en voorzieningen Berg en Dal zouden 2 beslispunten moeten worden toegevoegd: 12) de nota reserves en voorzieningen Berg en Dal treedt per 1 januari 2016 in werking en 13) een jaarlijks overzicht reserves en voorzieningen met de mogelijkheid tot muteren. De nota reserves en voorzieningen treedt

Griffier dhr **Van Workum** wijst erop dat beslispunt 12 niet kan worden toegevoegd zolang de discussie over waardevast is gevoerd. Wethouder **Fleuren** kan de nota reserves en voorzieningen Berg en Dal niet pas per 1 januari 2017 in laten gaan, omdat dan de begroting 2016 moet worden aangepast. Griffier dhr **Van Workum** merkt op dat het voorstel van de GVP is om de begroting van 2016 niet meer aan te passen en niets meer te veranderen aan de jaarrekening 2015. De raad bepaalt wanneer de nota reserves en voorzieningen Berg en Dal in werking treedt.

Dhr **Verstegen** merkt op dat voorkomen moet worden dat blindelings rente aan niet onderbouwde reserves wordt toegevoegd. Het is essentieel te komen tot maatwerk.

Griffier dhr **Van Workum** lijkt het verstandig het presidium voor te stellen de discussie te vervolgen in de eerstvolgende carrousel. De carrousel is het erover eens aan de jaarrekening 2015 en de begroting 2016 niets meer te veranderen.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel van de eerstvolgende raadsagenda wordt afgehaald en sluit de carrousel om 21.15 uur.

AFSPRAKEN EN TOEZEGGINGEN

ⁱ Wethouder **Thijssen** zegt toe de vraag om kwalitatieve en kwantitatieve kwartaalrapportages m.b.t. Veilig Thuis mee terug te nemen naar het AB van de GGD.

ⁱⁱ Wethouder **Fleuren** komt bij de begrotingsbehandeling jaarlijks met een overzicht reserves en voorzieningen met de mogelijkheid tot muteren. Dit wordt als beslispunt 12 toegevoegd op pag 43 in de nota reserves en voorzieningen Berg en Dal.